

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ**

Кафедра теорії держави та права

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ СТАНДАРТИ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ**

Назва освітньо-професійної програми	Правоохоронна діяльність
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	26 Цивільна безпека
Спеціальність	262 Правоохоронна діяльність
Вид навчальної дисципліни	вибіркова
Мова викладання	українська
Рік навчання	третій (денна, заочна)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2024 № 17
Протокол від 02.09.2024 № 18

СХВАЛЕНО

Вченою радою Навчально-
наукового інституту права та
інноваційної освіти
Протокол від 16.08.2024 № 12

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Правоохоронна діяльність»

Юрій КРАМАРЕНКО

_____
(підпис)

Розглянуто на засіданні кафедри загальноправових дисциплін Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти протокол від 05.06.2024 № 24, протокол від 12.08.2024 № 1, на засіданні кафедри теорії держави та права протокол від 02.09.2024 № 1

Міжнародно-правові стандарти захисту прав людини. Робоча програма навчальної дисципліни. Дніпро: Дніпровський державний університет внутрішніх справ, 2024. 20 с.

РОЗРОБНИК:

доцент кафедри загальноправових дисциплін Дніпровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент Степаненко Кирило Володимирович.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. голова Орджонікідзевського районного суду міста Запоріжжя, Калюжна Вікторія Вікторівна;
2. професор кафедри міжнародного права Університету митної справи та фінансів, доктор юридичних наук, професор Легка Оксана Володимирівна.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**
(додаток 1 до Робочої програми навчальної дисципліни)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	4	4
Загальна кількість годин:	120	120
Рік підготовки:	3	3
Семестр:	6	6
Лекції	20	6
Семінарські	10	8
Практичні	10	-
Самостійна/індивідуальна робота	80	106
Індивідуальні завдання (курсова робота):	-	-
Підсумковий семестровий контроль:	Залік	Залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Метою вивчення навчальної дисципліни «Міжнародно-правові стандарти захисту прав людини» є набуття та поглиблення знань з міжнародного захисту прав людини, формування вмінь та навичок правильного тлумачення і реалізації міжнародних норм у галузі прав людини.

Очікувані результати навчання:

здатність аналізувати сучасні системи міжнародного захисту прав людини; сформовані навички правильного тлумачення і реалізації міжнародних норм та принципів.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за освітньою програмою:

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

Загальні компетентності:

ЗК2 – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5 – Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями у сфері міжнародного захисту прав людини.

ЗК13 – Здатність зберігати та примножувати моральні культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК14 – Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК15 – Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні компетентності:

СК4 – Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.

СК12 – Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК17 – Здатність юридично правильно характеризувати та кваліфікувати факти і обставини вчинення злочинів організованими групами, злочинними організаціями, злочинними спільнотами; на підставі достовірних та перевірених фактів приймати обґрунтовані рішення відповідно до норм чинного законодавства.

Пререквізити: «Історія міжнародного права», «Конституційне право», «Міжнародне право», «Теорія держави і права», «Соціально-політичні студії».

Постреквізити: «Правове регулювання трудових відносин зі співробітниками дипломатичних установ», «Право міжнародних організацій», «Міжнародне судочинство», «Європейська конвенція з прав людини та практика її застосування».

Здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати такі **результати навчання:**

РН8 – Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

РН9 – Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

РН10 – Працювати автономно та в команді, виконуючи посадові обов'язки та під час розв'язання складних спеціалізованих задач.

РН11 – Застосовувати загальнотеоретичні принципи й інститути права, практику Європейського суду з прав людини у професійній діяльності, юридично правильно кваліфікувати факти і обставини, оцінювати докази.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА № 1. Поняття та особливості міжнародно-правових стандартів прав людини

Поняття прав людини. Ієрархія прав. Абсолютні права. Права з внутрішніми обмеженнями. Баланс прав.

Поняття міжнародно-правових стандартів прав людини. Принципи міжнародного захисту прав людини. Загальні та спеціальні принципи міжнародного захисту прав людини.

Застосування міжнародно-правових стандартів прав людини в сучасних умовах. Вплив політичних режимів на рівень захисту прав людини. Демократичний режим як фактор гарантії забезпечення прав та свобод людини у світі.

ТЕМА № 2. Правова основа міжнародно-правових стандартів прав людини

Міжнародні акти у галузі прав людини. Конвенційні норми та їх класифікація. Загальна декларація прав людини 1948 року.

Організаційно-правові та матеріально-правові норми. Протоколи.

Європейська Конвенція як міжнародний договір. Роль Європейської Конвенції в сучасних умовах міжнародного захисту прав людини.

ТЕМА № 5. Міжнародно-правові стандарти захисту соціально-економічних та культурних прав і свобод людини

Зміст та структура соціально-економічних та культурних прав людини. Особливості міжнародно-правових стандартів захисту соціально-економічних та культурних прав людини.

Ефективність міжнародних органів, які опікуються соціально-економічними та культурними правами людини. Рівність можливостей при реалізації соціально-економічних та культурних прав людини в країнах-членах ООН. Міжнародна судова процедура відновлення соціально-економічних та культурних прав людини.

ТЕМА № 6. Міжнародно-правові стандарти захисту осіб, що належать до певних груп населення

Загальне визнання недискримінаційної практики надання пільг окремим групам індивідів для забезпечення їм можливості користування правами людини.

Принцип рівності чоловіків і жінок. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації жінок 1979 р.

Права дитини. Фізичні і психічні особливості дитини – соціальні передумови додаткового захисту їх прав. Конвенція про права дитини 1989р.

Захист прав людини у випадках виникнення конфлікту з законом.

ТЕМА № 5. Використання міжнародно-правових стандартів прав людини в діяльності судових, правоохоронних та правозахисних органів в Україні

Правові передумови виникнення та впровадження міжнародно-правових стандартів у діяльність судових, правоохоронних та правозахисних органів в Україні. Сутність та класифікація міжнародних стандартів у діяльності судових, правоохоронних та правозахисних органів в Україні.

Проблеми додержання міжнародно-правових стандартів щодо прав людини в діяльності судових, правоохоронних та правозахисних органів в Україні. Особливості застосування міжнародно-правових стандартів прав людини в діяльності правоохоронних та правозахисних органів в Україні.

Принципи діяльності судових, правоохоронних та правозахисних органів в Україні відповідно до міжнародних стандартів. Вплив і застосування міжнародних стандартів етики до професійної діяльності працівників судових, правоохоронних та правозахисних органів в Україні. Впровадження міжнародних стандартів професійної підготовки та освіти працівників судових, правоохоронних та правозахисних органів в Україні.

4. СТРУКТУРА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема № 1. Поняття та особливості міжнародно-правових стандартів прав людини	1. Поняття міжнародних стандартів захисту прав людини. 2. Міжнародні документи щодо захисту прав людини. Загальна декларація з прав людини та інші угоди у галузі прав людини. 3. Особливості правового застосування міжнародних стандартів захисту прав людини.	4
Тема № 2 Правова основа міжнародно-правових стандартів прав людини	1. Міжнародні документи, що закріплюють міжнародні стандарти захисту прав людини. 2. Загальна декларація з прав людини та інші угоди у галузі прав людини. 3. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р. як регіональний документ у галузі прав людини.	4
Тема № 3 Міжнародно-правові стандарти захисту громадянських (особистих) прав і свобод людини	1. Міжнародно-правові стандарти захисту права на життя. 2. Особливості закріплення та застосування міжнародно-правових стандартів громадянських прав людини. 2. Європейських механізм забезпечення міжнародно-правових стандартів громадянських прав людини.	4
Тема № 4 Міжнародно-правові стандарти захисту соціально-економічних та	1. Міжнародно-правові стандарти економічних прав людини. 2. Особливості закріплення та застосування міжнародно-правових стандартів соціальних прав людини.	4

культурних прав і свобод людини	2. Культурні права людини: особливості нормативного закріплення та застосування міжнародно-правових стандартів.	
Тема № 5 Використання міжнародно-правових стандартів прав людини в діяльності судових, правоохоронних та правозахисних органів в Україні	1. Поняття та основні елементи механізму міжнародно-правових стандартів прав людини в діяльності судових, правоохоронних та правозахисних органів в Україні. 2. Міжнародні документи у механізмі використання міжнародно-правових стандартів прав людини в діяльності судових, правоохоронних та правозахисних органів в Україні. 3. Європейський суд з прав людини	4

Теми семінарських і практичних занять

Назва теми семінарського або практичного заняття	Кількість годин
Тема № 1. Поняття та особливості міжнародно-правових стандартів прав людини	2
Тема № 2. Правова основа міжнародно-правових стандартів прав людини	2
Тема № 3. Міжнародно-правові стандарти захисту громадянських (особистих) прав і свобод людини	2
Тема № 4. Міжнародно-правові стандарти захисту соціально-економічних та культурних прав і свобод людини	2
Тема № 5. Використання міжнародно-правових стандартів прав людини в діяльності судових, правоохоронних та правозахисних органів в Україні	2

Теми для самостійної роботи

Назва теми самостійної роботи	Кількість годин
Тема № 1. Поняття та особливості міжнародно-правових стандартів прав людини	16
Тема № 2. Правова основа міжнародно-правових стандартів прав людини	16
Тема № 3. Міжнародно-правові стандарти захисту соціально-економічних та культурних прав і свобод людини	16
Тема № 4. Міжнародно-правові стандарти захисту осіб, що належать до певних груп населення.	16
Тема № 5. Використання міжнародно-правових стандартів прав людини в діяльності судових, правоохоронних та правозахисних органів в Україні	16

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема № 1. Поняття та особливості міжнародно-правових стандартів прав людини	1. Поняття міжнародних стандартів захисту прав людини. 2. Міжнародні документи щодо захисту прав людини. Загальна декларація з прав людини та інші угоди у галузі прав людини.	2

	3. Особливості правового застосування міжнародних стандартів захисту прав людини.	
Тема № 2 Правова основа міжнародно-правових стандартів прав людини	1. Міжнародні документи, що закріплюють міжнародні стандарти захисту прав людини. 2. Загальна декларація з прав людини та інші угоди у галузі прав людини. 3. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р. як регіональний документ у галузі прав людини.	2
Тема № 3 Міжнародно-правові стандарти захисту громадянських (особистих) прав і свобод людини	1. Міжнародно-правові стандарти захисту права на життя. 2. Особливості закріплення та застосування міжнародно-правових стандартів громадянських прав людини. 2. Європейських механізм забезпечення міжнародно-правових стандартів громадянських прав людини.	2

Теми семінарських і практичних занять

Назва теми семінарського або практичного заняття	Кількість годин
Тема № 1. Поняття та особливості міжнародно-правових стандартів прав людини	2
Тема № 2. Правова основа міжнародно-правових стандартів прав людини	2
Тема № 3. Міжнародно-правові стандарти захисту громадянських (особистих) прав і свобод людини	2
Тема № 4. Міжнародно-правові стандарти захисту соціально-економічних та культурних прав і свобод людини	2

Теми для самостійної роботи

Назва теми самостійної роботи	Кількість годин
Тема № 1. Поняття та особливості міжнародно-правових стандартів прав людини	16
Тема № 2. Правова основа міжнародно-правових стандартів прав людини	16
Тема № 3. Міжнародно-правові стандарти захисту соціально-економічних та культурних прав і свобод людини	16
Тема № 4. Міжнародно-правові стандарти захисту осіб, що належать до певних груп населення.	16
Тема № 5. Використання міжнародно-правових стандартів прав людини в діяльності судових, правоохоронних та правозахисних органів в Україні	16

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ТА ЗАВДАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Поняття та особливості міжнародно-правових стандартів прав людини.
2. Поняття та генеза прав і свобод людини.
3. Співвідношення понять “права людини” і “права громадянина”.

4. Права людини та цивілізація.
5. Права людини в історії всесвітньої політико-правової думки.
6. Основні сучасні доктрини прав людини.
7. Закріплення прав і свобод людини в Загальній декларації прав людини 1948 року.
8. Поняття та елементи правового статусу людини та громадянина.
9. Поняття громадянства. Принципи громадянства.
10. Способи набуття та припинення громадянства.
11. Природноправовий та позитивістський підходи до визначення прав людини.
12. Правовий статус іноземців, осіб без громадянства та біженців.
13. Підстави обмеження прав і свобод людини та громадянина.
14. Правовий статус національних меншин.
15. Покоління прав людини.
16. Особисті (громадянські) права і свободи людини та громадянина і міжнародний механізм їх захисту.
17. Підстави класифікації основних прав і свобод людини та громадянина.
18. Політичні права і свободи людини та громадянина та міжнародний механізм їх захисту.
19. Право на свободу світогляду і віросповідання та міжнародний механізм його захисту.
20. Право на свободу, особисту недоторканність та поважання гідності людини і міжнародний механізм його захисту.
21. Економічні і соціальні права та свободи людини і громадянина та міжнародний механізм їх захисту.
22. Культурні права і свободи людини та громадянина і міжнародний механізм їх захисту.
23. Конституційні обов'язки людини та громадянина.
24. Імплементация Міжнародного пакту про громадянські та політичні права в Конституцію України.
25. Індивідуальні та колективні права.
26. Імплементация Міжнародного пакту про економічні, соціальні та культурні права в Конституцію України.
27. Поняття та система гарантій прав і свобод людини та громадянина.
28. Право на правову допомогу.
29. Право на судовий захист.
30. Особливості реалізації права громадян на судовий захист у міжнародному кримінальному судочинстві.
31. Характеристика процедури “хабеас корпус”.
32. Історія розвитку інституту омбудсмена в зарубіжних країнах.
33. Роль правоохоронних органів у міжнародному захисті прав і свобод людини.

34. Захист прав людини за допомогою неурядових, правозахисних організацій, громадських об'єднань, політичних партій, засобів масової інформації.
35. Форми реалізації права на петицію в зарубіжних країнах.
36. Адміністративна юстиція в зарубіжних країнах.
37. Міжнародний Біль про права людини.
38. Статут ООН про права людини.
39. Конвенційні контрольні органи: система, повноваження.
40. Механізм розгляду індивідуальних скарг в органах ООН.
41. Відповідальність за порушення прав людини у міжнародному праві.
42. Діяльність Верховного комісара ООН з прав людини.
43. Характеристика міжнародних документів у сфері захисту прав жінок.
44. Характеристика міжнародних документів у сфері захисту прав дитини.
45. Характеристика міжнародних документів у сфері захисту економічних і соціальних прав людини.
46. Європейські документи з питань прав людини.
47. Склад та повноваження Європейського суду з прав людини.
48. Регламент Європейського суду з прав людини.
49. Підстави та порядок звернення до Європейського суду з прав людини.
50. Умови прийнятності скарги до Європейського суду з прав людини.
51. Механізм проходження заяви в Європейському суді з прав людини.
52. Захист прав та майнових інтересів у Європейському суді з прав людини.
53. Європейська Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод як джерело європейського права у галузі захисту прав людини та правова основа діяльності Європейського суду з прав людини.
54. Система міжнародних судів.
55. Територіальна юрисдикція міжнародних судів.
56. Порядок створення та компетенція міжнародних судів.
57. Поняття і загальна характеристика правового статусу суддів міжнародних судів. Формування складу міжнародних судів.
58. Суд Європейського Союзу: порядок формування та призначення.
59. Спеціалізовані органи ООН щодо захисту прав людини.
60. Правовий статус міжнародних суб'єктів щодо захисту прав людини.
61. Міжнародні стандарти забезпечення прав людини в діяльності правоохоронних органів.
62. Форми та методи міжнародного захисту прав людини.
63. Міжнародний захист прав людини у період збройних конфліктів.
64. ООН в механізмі міжнародного захисту прав людини.
65. Сучасний стан міжнародного захисту прав людини.

66. Співвідношення міжнародного та національного права щодо захисту прав людини.
67. Сучасні тенденції розвитку міжнародних засобів щодо забезпечення прав людини.
68. Захист прав людини в рамках ООН.
69. Статут ООН, Загальна декларація прав людини 1948 р.
70. Рада ООН з прав людини.
71. Верховний Комісар ООН з прав людини.
72. Процедура 1503.
73. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права 1966 р. Комітет по правах людини.
74. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права 1966 р. Комітет з економічних, соціальних та культурних прав.
75. Конвенція ООН з ліквідації всіх форм дискримінації щодо жінок 1979 р. Комітет з ліквідації дискримінації щодо жінок.
76. Конвенція про права дитини 1989 р. Комітет з прав дитини.
77. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання 1984 р. Комітет проти катувань.
78. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації 1965 р. Комітет по ліквідації расової дискримінації.
79. Конвенція про права осіб з інвалідністю 2006 р. Комітет з прав осіб з інвалідністю.
80. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р.: принципи тлумачення, особливості застосування в національному правопорядку.
81. Контроль Комітету Міністрів Ради Європи за виконанням рішень Європейського суду з прав людини.
82. Європейська соціальна хартія (переглянута).
83. Захист прав людини в Європейському Союзі. Хартія основоположних прав Європейського Союзу 2000 р.
84. Діяльність ОБСЄ у сфері визначення та просування стандартів захисту прав людини (Бюро з демократичних інститутів і прав людини ОБСЄ, Верховний комісар ОБСЄ у справах національних меншин).
85. Обсяг та складові права на життя. Зобов'язання держави щодо права на життя.
86. Обсяг та складові заборони катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання. Зобов'язання держави щодо заборони катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання.
87. Обсяг та складові права на свободу та особисту недоторканність. Зобов'язання держави щодо права на свободу та особисту недоторканність.
88. Обсяг та складові права на повагу до приватного і сімейного життя, житла та кореспонденції. Зобов'язання держави щодо права на повагу до приватного і сімейного життя, житла та кореспонденції.

89. Обсяг та складові права на свободу думки, совісті і релігії. Зобов'язання держави щодо права на свободу думки, совісті і релігії.

90. Обсяг та складові права на свободу вираження поглядів. Зобов'язання держави щодо права на свободу вираження поглядів.

91. Обсяг та складові права на свободу зібрань та об'єднання. Зобов'язання держави щодо права на свободу зібрань та об'єднання.

92. Обсяг та складові права на власність. Зобов'язання держави щодо права на власність.

93. Обсяг та складові заборони дискримінації. Зобов'язання держави щодо заборони дискримінації.

94. Обсяг та складові права на справедливий суд та на ефективний засіб юридичного захисту. Зобов'язання держави щодо права на справедливий суд та на ефективний засіб юридичного захисту.

95. Правомірне обмеження прав людини та відступ держав від своїх зобов'язань у сфері прав людини під час надзвичайного стану, становища або ситуації.

96. Відступ держави від своїх зобов'язань у сфері прав людини за надзвичайних станів.

97. Застосування міжнародних стандартів прав людини у період збройних конфліктів.

98. Застосування принципу *lex specialis* щодо міжнародного гуманітарного права.

99. Захист поранених, хворих та осіб, які зазнали корабельної аварії, зі складу збройних сил на морі.

100. Захист військовополонених.

6. КРИТЕРІЇ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Для навчальної дисципліни «Міжнародно-правові стандарти захисту прав людини» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: залік, стандартизовані тести, реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, студентські презентації та виступи на наукових заходах.

Підсумковий семестровий контроль успішності проводиться у формі заліку з відповідної освітньої компоненти або його окремої завершеної частини в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою навчальною програмою, і у строки, встановлені навчальним планом та розкладом.

Підсумковий семестровий контроль буде сформовано з 30-ти білетів за єдиним принципом: кожен білет містить теоретичну та практичну частини. Теоретична частина містить два питання; практична частина – одне практичне завдання (задача). Максимальний час для підготовки до екзамену дається – 30 хвилин. Кожне питання викладачем оцінюється окремо. Максимальна кількість балів за підсумковий контроль не більше 50 балів.

У разі настання обставин непереборної сили (форсмажорних обставин) контрольні заходи можуть проводитися з використанням технологій дистанційного навчання. Системою буде обрано по 50 тестових питань з

дисципліни, кожне з яких оцінено у 1 бал. Відведений час для проходження тесту – 100 хвилин. Максимально можливий результат особи, яка складає підсумковий семестровий контроль за відповіді на тестові запитання може скласти 50 балів. Відповідь на кожне з запитань оцінюється в 0 або 1 тестових балів: якщо вказано правильну відповідь – 1 бал; неправильну відповідь – 0 балів.

При оголошенні сигналу «Повітряна тривога» здобувачі вищої освіти залишають роботи в аудиторії та проходять у сховище до сигналу «Відбій повітряної тривоги». Час «Повітряної тривоги» не враховується у загальний термін підсумкового контролю.

ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота/ Індивідуальна робота	Залік (З) / ЕКЗАМЕН (Е)
≤ 40	≤ 10	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100		

ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота/ Індивідуальна робота	Залік (З) / ЕКЗАМЕН (Е)
≤ 20	≤ 30	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100		

**Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувачів вищої освіти
(денна та заочна форми навчання)**

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Високий рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.

4	Невисокий рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями . Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Достатній рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні ; практичні навички та вміння мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками .
2	Недостатній рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру ; практичні навички та вміння сформовані недостатньо ; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки , які потребують подальшого усунення.
1	Мінімальний рівень компетентностей. Здобувач не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Незадовільний рівень компетентностей. Здобувач вищої освіти відсутній на занятті.

Критерії оцінювання самостійної роботи (денна форма навчання)

Максимум 10 балів	
Підготовка словника юридичних термінів з тем курсу	до 4 балів
Підготовка презентації з навчальної теми чи з окремого питання	до 10 балів
Підготовка доповіді	5
Виконання індивідуальних творчих завдань (за погодженням з викладачем та відповідно до програми курсу)	до 10 балів
Підготовка та розробка схем та таблиць	5-8 балів
Підготовка тез наукових доповідей, статей та участь у конференціях, круглих столах	до 10 балів

Критерії оцінювання самостійної роботи (заочна форма навчання)

Максимум 30 балів	
Підготовка словника юридичних термінів з тем курсу	до 8 балів
Підготовка презентації з навчальної теми чи з окремого питання	до 15 балів

Підготовка доповіді	5
Виконання індивідуальних творчих завдань (за погодженням з викладачем та відповідно до програми курсу)	до 10 балів
Підготовка та розробка схем та таблиць	15 балів
Підготовка тез наукових доповідей, статей та участь у конференціях, круглих столах	до 30 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Залік	Екзамен/ диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90-100	зараховано	Відмінно	A	« Відмінно » - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.
83-89		Добре	B	« Дуже добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.
75-82			C	« Добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.
68-74		Задовільно	D	« Задовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
60-67			E	« Достатньо » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	не	Не задовільно	FX	« Умовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близько до

			мінімальної; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1-34		F	« Безумовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧЕНО НАВЧАЛЬНОЮ ДИСЦИПЛІНОЮ

Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни: схеми та таблиці, презентації, відео, аудіо програвач, крейдово-магнітна дошка, проектор.

8.ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основні нормативні акти:

1. Декларація про державний суверенітет України. *Відомості Верховної Ради України*. 1990. № 31. Ст. 429.
2. Конституція України від 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141 (зі змінами внесеними Законом України «Про відновлення дії окремих положень Конституції України» від 21 лютого 2014 р. *Офіційний вісник*. 2014. № 19. Ст. 583).
3. Про правонаступництво України: Закон України 12 вересня 1991 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 46. Ст. 617.
4. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 50. Ст. 540.
5. Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та протоколів № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції: Закон України від 17 липня 1997 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 40. Ст. 263.
6. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 17 липня 2006 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 30. Ст. 260.
7. Про практику застосування судами законодавства, яким передбачені права потерпілих від злочинів. Постанова Пленуму № 13 Верховного Суду України від 02.07.2004 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0013700-04>
8. Віденська конвенція про право міжнародних договорів. URL:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_118

9. Статут Організації Об'єднаних Націй. URL: http://www.un.org.ua/images/documeNots/3718/UN%20Charter_Ukrai№ia№.pdf

10. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 р. *Офіційний вісник України*. 2008. № 93. Ст. 3103.

11. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_043

12. Міжнародний пакт про соціальні, економічні і культурні права від 16 грудня 1966 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_042

13. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011

14. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04 листопада 1950 р., з поправками, внесеними відповідно до положень Протоколів № 11 та № 14 URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_004

15. Резолюція № 690 (1979) Парламентської асамблеї Ради Європи «Декларація про поліцію». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_803

16. Європейський кодекс поліцейської етики. URL: <http://www.legislationline.org/documents/action/popup/id/8117>

17. Віденська декларація та Програма дій. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_504

18. Європейська соціальна хартія (переглянута). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_062

19. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085

20. Конвенція про рабство від 25 вересня 1926 року із змінами, внесеними Протоколом від 7 грудня 1953 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_161

21. Додаткова конвенція про скасування рабства, работоргівлі та інститутів і звичаїв подібних до рабства. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_160

22. Конвенція про права дитини. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021

23. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_105.

24. Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_207.

25. Конвенція про права інвалідів від 13.12.2006. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_g71.

Підручники:

1. Войціховський А.В. Міжнародне право: підручник. Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. 544 с.

2. Міжнародне публічне право: підручник; за заг. ред. Т. Л. Сироїд. Харків: Право, 2020. 648 с.

3. Міжнародне публічне право: підручник: у 2 т. / [В. В. Мицик, М. В. Буроменський, М. М. Гнатівський та ін.]; за заг. ред. В. В. Мицика. Харків: Право, 2018. Т. 2: Основні галузі. 2018. 624 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Наливайко Л. Р. Міжнародний захист прав людини. Навчальний посібник / Л. Р. Наливайко, К. В. Степаненко, Є. М. Щербина. Дніпро: ДДУВС, 2020. 312 с.

2. Наливайко Л. Р., Степаненко К. В. Міжнародно-правові стандарти прав людини. Навчальний посібник. Дніпро: ДДУВС, 2019. 184 с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Дудаш Т. І. Практика Європейського суду з прав людини: навч.-практ. посіб. К.: Алерта, 2016. 488 с.

2. Захист інтересів держави в Європейському суді. Рішення щодо України, винесені Європейським судом з прав людини. URL: https://minjust.gov.ua/cat_9329

3. Кретьова І. Ю. Особливості тлумачення міжнародних договорів про права людини. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: Юриспруденція. 2015. Вип. 13(1). С. 25-28.

4. Курило В., Панталієнко П. Судовий прецедент у правовій системі України: окремі аспекти практики реалізації. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2016. №5/1. С. 100-105.

5. Максимович Р. О. Конституційно-правовий механізм захисту соціальних та економічних прав і свобод людини і громадянина в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02. Київ, 2017. 266 с.

6. Орлова О.О. Перспективи вступу України до Європейського Союзу. *Право і суспільство*. 2023. №2. С. 49-54.

7. Orlova O.O., Alforova T.M., Lezhnieva T.M., Chernopiatov S.V.; Kyrychenko O.V. Euthanasia: National and International Experience (Based on the European Court of Human Rights Practice Materials). *Journal of Forensic Science and Medicine*. Volume 9. Issue 1. January-March 2023. С. 33-37.

8. Приходько А. В. Стандарти ООН стосовно прав корінних народів: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11. Одеса, 2017. 20 с.

9. Рабінович П. М. Міжнародні стандарти прав людини: властивості, загальне поняття, класифікація. *Вісник Національної академії правових наук України*. № 1 (84) 2016. С. 19-29.

10. Сердюк О. В. Практика Європейського суду з прав людини в українських судах: прикладні аспекти. Актуальні проблеми сучасного міжнародного права: зб. наук. ст. за матеріалами II Харк. міжнар.-прав. читань, присвяч. пам'яті проф. М. В. Яновського і В. С. Семенова, Харків, 21 листоп. 2016 р.: у 2 ч. Харків, 2016. Ч. 1. С. 18-25.

11. Соболев Є. Ю. Діяльність органів публічної влади щодо реалізації і

захисту прав та свобод інвалідів: адміністративно-правова теорія та практика: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Запоріжжя, 2015. 546 с.

12. Степаненко К. В. Конвенційний механізм міжнародного захисту прав людини в системі ООН. *Альманах міжнародного права*. 2018. № 19. С. 105-113.

13. Тищенко К. С. Міжнародні стандарти прав людини: поняття та класифікація. *«Молодий вчений»*. 2017 р. № 12 (52). С. 328-330.

Інтернет-ресурси:

1. <http://www.un.org/> - Сайт ООН
2. http://ec.europa.eu/world/enp/index_en.htm - Сайт Європейської політики сусідства
3. <http://www.delukr.ec.europa.eu/> - Представництво Європейської Комісії в Україні
4. <http://www.coe.kiev.ua/> - Бюро інформації Ради Європи в Україні
5. <http://www.osce.org> - Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ)

**Завідувач кафедри
теорії держави та права**

Ольга КУЛІНІЧ

